

Громадянина України
Давиденко Костянтина Ярославовича

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ.

Ухвалою районного суду м. від 29.04.2014 року по справі № було задоволено подання державного виконавця відділу державної виконавчої служби міського управління юстиції про тимчасове обмеження мене у праві виїзду за межі України без вилучення паспортного документа.

Ухвалою Апеляційного Суду області від 05 серпня 2014 року мою апеляційну скаргу відхилено, ухвалу від 29.04.2014 року було залишено без змін.

Вважаю вказані ухвали незаконними з наступних підстав.

03.03.2014 року державним виконавцем було винесено постанову про відкриття виконавчого провадження.

Я не був належним чином повідомлений жодного разу державним виконавцем ні про добровільне виконання рішень зазначених у ухвалі, ні про відкриття виконавчого провадження, бо весь цей час я знаходився за межами України, у зв'язку з роботою. Постанову я не отримував.

І вже 29.04.2014 року (1,5 міс. з часу відкриття виконавчого провадження) державний виконавець звертається до суду з зазначеним поданням.

Закон України від 21 січня 1994 року "Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України" регулює порядок здійснення права громадян України на виїзд з України і в'їзд в Україну, порядок оформлення документів для зарубіжних поїздок, визначає випадки тимчасового обмеження права громадян на виїзд з України і встановлює порядок розв'язання спорів у цій сфері.

Так, п. 2 ст. 6 Закону України "Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України" передбачено, як підставу для тимчасового обмеження у праві виїзду за кордон наявність невиконаних зобов'язань, але лише до моменту виконання зобов'язань, або розв'язання спору за погодженням сторін у передбачених законом випадках, або забезпечення зобов'язань заставою, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

Відповідно до ст. 377-1 ЦПК України питання про тимчасове обмеження боржника-фізичної особи або керівника боржника - юридичної особи у праві виїзду за межі України при виконанні судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) вирішується судом за місцезнаходженням органу державної виконавчої служби за поданням державного виконавця; погодженим з начальником відділу державної виконавчої служби.

Відповідно до Узагальнення судової практики щодо вирішення питання про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України Верховним Судом

України від 01.02.2013 року за змістом п. 18 ч. 3 ст. 11 Закону № 606-XIV державний виконавець під час здійснення виконавчого провадження має право у разі ухилення боржника від виконання зобов'язань, покладених на нього рішенням, звертатися до суду за встановленням тимчасового обмеження у праві виїзду боржника-фізичної особи або керівника боржника-юридичної особи за межі України - до виконання зобов'язань за рішенням.

З погляду значення словосполучення "ухилення від виконання зобов'язань, покладених судовим рішенням, рішенням іншого органу (посадової особи)", вжиті у п. 5 ч. 1 ст. 6 Закону № 3857-XII та у п. 18 ч. 3 ст. 11 Закону № 606-XIV, означає з об'єктивної сторони такі діяння (дії чи бездіяльність) особи боржника, які полягають у навмисному чи іншому свідомому невиконанні нею зазначених обов'язків. Особа, яка має невиконані зобов'язання, не може вважатися винною в ухиленні, поки не буде доведено протилежне.

Відповідно до положення ч. 2 ст. 10 ЦПК наявність умислу та обставини, які є предметом посилення суб'єкта подання про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України як на підставу його вимог, підлягають доведенню. Зокрема, задоволення такого подання можливе лише за умови "доведення факту ухилення боржника від виконання зобов'язання".

Оскільки, відповідно до ч. 2 ст. 377-1 зазначеного вище Кодексу, згадане подання розглядається судом негайно, без виклику чи повідомлення сторін та інших заінтересованих осіб, за участю державного виконавця, то саме на останнього покладається тягар доказування. Тим паче, що особа, стосовно обмеження права якої внесено подання, фактично позбавлена можливості довести суду, що нею було вжито усіх залежних від неї заходів щодо належного виконання зобов'язання.

Законом передбачено юридичні санкції у вигляді тимчасового обмеження у праві виїзду не за наявності факту невиконання зобов'язань, а за ухилення від їх виконання. У зв'язку з цим саме державний виконавець повинен довести суду чи дійсно особа свідомо не виконувала належні до виконання зобов'язання в повному обсязі або частково.

Саме невиконання боржником самостійно зобов'язань протягом строку, про що вказує державний виконавець в постанові про відкриття виконавчого провадження, не може свідчити про ухилення боржника від виконання покладених на нього рішенням обов'язків.

Жодних доказів, окрім наявності заборгованості, про будь-які свідомі діяння (дії або бездіяльність) боржника, спрямовані на невиконання відповідного обов'язку у виконавчому провадженні, коли виконати цей обов'язок у нього є всі реальні можливості і цьому не заважають будь-які незалежні від нього об'єктивні обставини (непереборної сили, події тощо) відсутні.

В справі немає доказів того, що маючи якесь майно чи грошові кошти я їх приховую, чи перешкоджаю у їх вилученні чи реалізації.

Вважаю, що державним виконавцем не було доведено суду моє ухилення але незважаючи на це, суд першої інстанції виніс незаконну та необґрунтовану ухвалу, а апеляційний суд не знайшов підстав для її скасування.

Статтею 33 Конституції України передбачено, що кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України за винятком обмежень, які встановлюються законом.

Закон України від 21 січня 1994 року "Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України" регулює порядок здійснення права громадян України на виїзд з України і в'їзд в Україну, порядок оформлення документів для зарубіжних поїздок, визначає випадки тимчасового обмеження права громадян на виїзд з України і встановлює порядок розв'язання спорів у цій сфері.

1 ак, п. 2 ст. 6 Закону України "Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України" передбачено, як підставу для тимчасового обмеження у праві виїзду за кордон, наявність невиконаних зобов'язань, але лише до моменту виконання зобов'язань, або розв'язання спору за погодженням сторін у передбачених законом випадках, або забезпечення зобов'язань заставою, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

Звертаючись до суду з поданням про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України, головний державний виконавець не надала доказів того, що нею вчинено всі дії, передбачені Законом України «Про виконавче провадження» спрямовані на погашення боргу. Також не надано доказів того, що я вчиняю дії, які унеможливають чи ускладнюють виконання рішення суду, що боржник за час виконання рішення виїжджав за межі України, що призвело до виникнення заборгованості, або боржник безпідставно не з'являвся на виклики державного виконавця.

Ураховуючи наведене, обмеження у праві виїзду за кордон було застосовано судом передчасно, без належного з'ясування фактичних обставин, що підлягають перевірці.

У порушення вимог ст. ст. 212 - 214 ЦПК України суди на зазначені положення закону та обставин справи належної уваги не звернули та дійшли передчасного висновку про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України.

За таких обставин постановлені у справі ухвали не можуть вважатись законними й обґрунтованими, тому відповідно до ст. 338 ЦПК України вони підлягають скасуванню.

Окрім іншого, фактично звернення державного виконавця до суду з поданням про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України повинно бути як крайній захід, який застосовується до боржника коли державним виконавцем виконані вже всі можливі дії щодо примусового виконання судового рішення, оскільки це веде до обмеження вказаного конституційного права громадянина.

Між тим, незважаючи на все вищезазначене, ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 05 вересня 2014 року мені було відмовлено у відкритті касаційного провадження, через неможливість касаційного оскарження зазначеної ухвали.

Відповідно до статті 43 Закону України «Про Конституційний суд України» суб'єктами права на конституційне звернення з питань дачі висновків Конституційним Судом України у випадку, передбаченому пунктом 4 статті 13 цього Закону, є громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи.

Підставою для розгляду справи згідно зі статтею 94 Закону України "Про Конституційний Суд України" є наявність неоднозначного застосування положення пункту 2 ч.1 ст 324 Цивільного процесуального кодексу України

Необхідність в офіційному тлумаченні обґрунтовується неоднозначністю застосування зазначеної норми Кодексу Вищим спеціалізованим судом України, що унеможливує оскарження мною зазначених ухвал.

Оскаржити до Верховного суду України зазначене судове рішення неможливе, так як за п. 1 ч.1 ст. 355 ЦПК заява про перегляд судових рішень у цивільних справах може бути подана виключно з підстав:

1) неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права (а не процесуального), що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах.

Так, ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 23 січня 2013 року (справа _____) касаційну скаргу було задоволено, ухвалу _____ районного суду м. _____ області від 16 грудня 2011 року та ухвалу апеляційного суду _____ бласті від 14 травня 2012 року скасовано, справу передано до першої інстанції на новий розгляд.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 13 червня 2012 року . (справа № _____) касаційну скаргу задоволено частково, ухвалу _____ районного суду м. _____ від 07 червня 2011 року та ухвалу Апеляційного суду _____ області від 01 березня 2012 року скасовано, справу передано на новий розгляд до суду першої інстанції.

На підставі наведених ухвал касаційної інстанції вважаю, що мало місце неоднозначне застосування касаційною інстанцією норми ЦПК внаслідок нечіткого зазначення у ньому можливості касаційного оскарження ухвали про тимчасове обмеження боржника без вилучення паспортного документа.

Згідно з Конституцією України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, головним обов'язком якої є утвердження і забезпечення прав і свобод людини (частина друга статті 3); органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією України у межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6) в Україні визнається і діє принцип верховенства права, звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується (стаття 8).

Основним Законом України передбачено, що права і свободи людини і громадянина захищаються судом; кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (частини перша, друга статті 55). Відмова суду в прийнятті позовних заяв, скарг, оформлених відповідно до процесуального закону, є порушенням права на судовий захист, яке за статтею 64 Конституції України не може бути обмежене.

Реалізація права особи на судовий захист здійснюється, зокрема, шляхом оскарження судових рішень у судах апеляційної інстанції, оскільки перегляд таких рішень в апеляційному порядку гарантує відновлення порушених прав і охоронюваних законом інтересів людини і громадянина. За правовою позицією Конституційного Суду України "правосуддя за своєю суттю визнається таким лише за умови, що воно відповідає вимогам справедливості і забезпечує ефективне поновлення в правах".

Отже, право на касаційне оскарження судових рішень в контексті положень частин першої, другої статті 55, пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України є складовою права кожного на звернення до суду.

У зв'язку з викладеним та керуючись ст. 55, 64, 129 Конституції України, ст. 324 ЦПК України, ст. ст. 13, 43 Закону України «Про Конституційний суд України»

ПРОШУ:

Дати офіційне тлумачення положень п.2 ч.1 ст 324 ЦПК України у взаємозв'язку з положеннями статей 55, 64, 129 Конституції України стосовно забезпечення касаційного оскарження ухвали суду про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України без вилучення паспортного документа.

Додатки:

09.12.2014 року.

Давиденко К.Я.